Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

16 iulie 2026 *

„Trimitere preliminară – Servicii de plată în cadrul pieței interne – Directiva (UE) 2015/2366 – Articolul 4 punctul 3 – Noțiunea de «serviciu de plată» – Articolul 4 punctul 24 – Noțiunea de «transfer-credit» – Operațiune a unei entități intermediare efectuată în temeiul unui contract tripartit și care constă în deținerea fondurilor unui client în contul bancar al acestei entități intermediare și în transferul acestor fonduri către un antreprenor după autorizarea clientului – Calificarea operațiunii – Inexistența unui «serviciu de plată»”

În cauza C-51/25,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de College van Beroep voor het bedrijfsleven (Curtea de Apel pentru Contencios Administrativ în materie Economică, Țările de Jos), prin decizia din 28 ianuarie 2025, primită de Curte la 28 ianuarie 2025, în procedura

Betaal Garant Nederland CV

împotriva

De Nederlandsche Bank NV,

cu participarea:

Vereniging Eigen Huis,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul F. Biltgen, președinte de cameră, domnul T. von Danwitz, vicepreședintele Curții, îndeplinind funcția de judecător al Camerei întâi, și domnii A. Kumin, S. Gervasoni și M. Bošnjak (raportor), judecători,

avocat general: domnul M. Campos Sánchez-Bordona,

grefier: doamna A. Lamote, administratoare,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 3 decembrie 2025,

* Limba de procedură: neerlandeza.

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru De Nederlandsche Bank NV, de G. Dictus și A. Muhammad, advocaaten;

– pentru guvernul neerlandez, de J. Langer și C. S. Schillemans, în calitate de agenți;

– pentru guvernul ceh, de J. Očková, M. Smolek și J. Vláčil, în calitate de agenți;

– pentru guvernul italian, de S. Fiorentino, în calitate de agent, asistat de E. Cicatelli, procuratore dello Stato, și G. Iappelli, avvocato dello Stato;

– pentru guvernul norvegian, de J. Høvik, E. Rikheim și P. A. Tønnessen, în calitate de agenți;

– pentru Comisia Europeană, de G. Goddin și P. Vanden Heede, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 26 februarie 2026,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 4 punctul 3 din Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 și de abrogare a Directivei 2007/64/CE (JO 2015, L 337, p. 35) coroborat cu punctul 3 litera (c) din anexa I la Directiva 2015/2366.

2 Această cerere a fost formulată în contextul unui litigiu între Betaal Garant Nederland CV (denumită în continuare „Betaal Garant”), o societate în comandită de drept neerlandez care furnizează garanții și asigurări particularilor în cadrul unor proiecte de construcții imobiliare, pe de o parte, și De Nederlandsche Bank NV, care este banca centrală a Țărilor de Jos (denumită în continuare „DNB”), pe de altă parte, în legătură cu o somație, însoțită de o penalitate cu titlu cominatoriu, impusă Betaal Garant pentru încălcarea legislației naționale care a transpus Directiva 2015/2366 și, în mod concret, pentru exercitarea fără autorizație a activității de prestator de servicii de plată.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 Considerentele (6) și (24) ale Directivei 2015/2366 au următorul cuprins:

„(6) Ar trebui instituite norme noi care să acopere lacunele legislative și care, în același timp, să ofere mai multă claritate juridică și să asigure o aplicare consecventă a cadrului legislativ în întreaga Uniune. Ar trebui garantate condiții de operare echivalente participanților existenți la piață și celor nou-apăruți, permițând noi mijloace de plată pentru a face accesibilă o piață mai mare și asigurând un nivel ridicat de protecție a consumatorilor care utilizează aceste servicii de plată în întreaga Uniune. Aceasta ar trebui să conducă la o mai

mare eficiență a sistemului de plată în ansamblu, la mai multe opțiuni și la o mai mare transparență în materie de servicii de plată, sporind în același timp încrederea consumatorilor într-o piață armonizată a plăților.

[…]

(24) Este necesar să se specifice categoriile de prestatori de servicii de plată care pot presta în mod legitim servicii de plată în întreaga Uniune, și anume instituțiile de credit care acceptă depozite de la utilizatori pe care le pot utiliza pentru finanțarea operațiunilor de plată, instituții care ar trebui să continue să fie supuse cerințelor prudențiale prevăzute de Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului[, din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (JO 2013, L 176, p. 338)], instituțiile emitente de monedă electronică care emit monedă electronică ce poate fi folosită pentru finanțarea operațiunilor de plată și care ar trebui să continue să facă obiectul cerințelor prudențiale prevăzute de Directiva 2009/110/CE [a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind accesul la activitate, desfășurarea și supravegherea prudențială a activității instituțiilor emitente de monedă electronică, de modificare a Directivelor 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 2000/46/CE(JO 2009, L 267, p. 7)], precum și instituțiile de plată și oficii poștale care efectuează operațiuni de virament abilitate în acest sens în temeiul dreptului intern. Aplicarea respectivului cadru juridic ar trebui să se limiteze la prestatorii de servicii care furnizează servicii de plată ca ocupație sau ca activitate comercială obișnuită, în conformitate cu prezenta directivă.”

4 Articolul 1 din această directivă, intitulat „Obiectul”, prevede la alineatul (1):

„Prezenta directivă stabilește normele în conformitate cu care statele membre disting următoarele categorii de prestatori de servicii de plată:

(a) o instituție de credit astfel cum este definită la articolul 4 alineatul (1) punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului [din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO 2013, L 176, p. 1)] […];

(b) instituțiile emitente de monedă electronică, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 1 din Directiva [2009/110] […]

(c) oficii poștale care efectuează operațiuni de virament […];

(d) instituții de plată;

[…]”

5 Articolul 4 din Directiva 2015/2366, intitulat „Definiții”, prevede:

„În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

[…]

3. «serviciu de plată» înseamnă oricare dintre activitățile comerciale enumerate în anexa I;

4. «instituție de plată» înseamnă persoana juridică autorizată, în conformitate cu articolul 11, să furnizeze și să presteze servicii de plată în întreaga Uniune;

5. «operațiune de plată» înseamnă acțiunea, inițiată de plătitor sau în numele acestuia ori de beneficiarul plății, de a plasa, transfera sau retrage fonduri, indiferent de eventualele obligații subiacente existente între plătitor și beneficiarul plății;

[…]

8. «plătitor» înseamnă persoana fizică sau juridică care este titularul unui cont de plăți și care autorizează un ordin de plată din acel cont de plăți sau, în cazul în care nu există un cont de plăți, persoana fizică sau juridică care emite un ordin de plată;

9. «beneficiar al plății» înseamnă persoana fizică sau juridică care este destinatarul vizat al fondurilor care au făcut obiectul unei operațiuni de plată;

[…]

11. «prestator de servicii de plată» înseamnă o entitate menționată la articolul 1 alineatul (1) sau o persoană fizică sau juridică care beneficiază de o derogare în temeiul articolului 32 sau 33;

[…]

13. «ordin de plată» înseamnă o dispoziție a unui plătitor sau a unui beneficiar al plății către prestatorul său de servicii de plată prin care se solicită executarea unei operațiuni de plată;

[…]

20. «consumator» înseamnă persoana fizică care, în cadrul contractelor de servicii reglementate de prezenta directivă, acționează în alte scopuri decât cele legate de activitatea sa comercială, de afaceri sau profesională;

[…]

22. «remitere de bani» înseamnă un serviciu de plată în cadrul căruia se primesc fonduri de la un plătitor, fără crearea unui cont de plăți în numele plătitorului sau al beneficiarului plății, cu scopul unic de a transfera o sumă echivalentă unui beneficiar al plății sau unui alt prestator de servicii de plată care acționează pe seama beneficiarului plății și/sau în cadrul căruia aceste fonduri sunt primite pe seama beneficiarului plății și sunt puse la dispoziția acestuia;

[…]

24. «transfer-credit» înseamnă un serviciu de plată de creditare a contului de plăți al beneficiarului plății printr-o operațiune de plată sau o serie de operațiuni de plată efectuate din contul de plăți al plătitorului de către prestatorul de servicii de plată care deține contul de plăți al plătitorului, în baza unei instrucțiuni date de plătitor;

[…]”

6 Anexa I la această directivă are următorul cuprins:

„Servicii de plată

[astfel cum sunt menționate la articolul 4 punctul 3]

[…]

3. Executarea de operațiuni de plată, inclusiv transferuri de fonduri într-un cont de plăți deschis la prestatorul de servicii de plată al utilizatorului sau la un alt prestator de servicii de plată:
   (a) realizarea de debitări directe, inclusiv debitări directe singulare;
   (b) executarea operațiunilor de plată printr-un card de plată sau un dispozitiv asemănător;
   (c) executarea transferurilor-credit, inclusiv a ordinelor de plată programată.

[…]

6. Remiterea de bani.

[…]”

Dreptul neerlandez

Codul civil neerlandez

7 Articolul 767 din cartea 7 din Burgerlijk Wetboek (Codul civil neerlandez) prevede:

„Dezvoltatorul poate fi obligat să efectueze numai plățile care corespund, cel puțin aproximativ, avansării construcției sau valorii bunurilor care i-au fost cedate; cu toate acestea, pentru a garanta îndeplinirea obligațiilor care îi revin, se poate conveni ca dezvoltatorul să depună la notar o sumă care nu poate depăși 10 % din prețul lucrării sau să furnizeze o garanție substitutivă pentru această sumă. Suma plătită în plus constituie o plată nedatorată.”

Legea privind controlul financiar

8 Wet op het financieel toezicht (Legea privind controlul financiar) din 28 septembrie 2006 (Stb. 2007, nr. 475), în versiunea aplicabilă litigiului principal (denumită în continuare „Legea privind controlul financiar”), a transpus Directiva 2015/2366 în dreptul neerlandez.

9 În temeiul articolului 1:1 din această lege, un prestator de servicii de plată este o persoană a cărei activitate profesională constă în prestarea de servicii de plată care constau în oricare dintre activitățile comerciale menționate în anexa la Directiva 2007/64/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 97/5/CE (JO 2007, L 319, p. 1). Având în vedere abrogarea Directivei 2007/64 prin Directiva 2015/2366, instanța de trimitere precizează că definițiile enunțate la articolul 1:1 din legea menționată corespund celor prevăzute la articolul 4 din Directiva 2015/2366.

10 Articolul 2:3a alineatul 1 din aceeași lege prevede:

„Se interzice oricărei persoane cu sediul în Țările de Jos să exercite activitatea profesională de prestator de servicii de plată fără să fi obținut autorizația [DNB] în acest scop.”

Litigiul principal și întrebarea preliminară

11 Betaal Garant este o societate care oferă consultanță, precum și asigurări și garanții pentru particulari în proiectele de construcție și de antrepriză în sectorul construcțiilor. În acest context, ea oferă particularilor produsul „Afbouwgarantie” (garanție de bună execuție) și produsul „Zekerheidsstelling” (garanție). Din formularea întrebării preliminare și din motivarea cererii de decizie preliminară reiese că aceasta privește numai garanția.

12 Stichting BGN Zekerheidsstelling (denumită în continuare „Fundația Betaal Garant”) este o fundație afiliată Betaal Garant.

13 Betaal Garant oferă produsul „garanție” părților la un contract de antrepriză, pe baza unui contract încheiat între client, antreprenor și ea însăși. Obiectivul acestei garanții este de a acoperi riscul de incapacitate a clientului la care se expune un antreprenor care este însărcinat cu construirea unei locuințe sau a unei alte clădiri. Astfel, antreprenorii se expun unui asemenea risc întrucât clientul are dreptul, în temeiul dreptului neerlandez, să plătească prețul lucrării în mai multe tranșe și, în general, nu trebuie să plătească ultima tranșă decât după recepționarea locuinței. Pentru a acoperi acest risc, antreprenorii pot solicita clienților să depună valoarea ultimei tranșe la un notar sau să furnizeze o garanție substitutivă. Această garanție urmărește să garanteze plata către antreprenor a cuantumului acestei din urmă tranșe.

14 Potrivit condițiilor generale ale garanției, care sunt prevederi contractuale redactate de Betaal Garant, astfel cum sunt prezentate în cererea de decizie preliminară, clientul plătește Fundației Betaal Garant, cu titlu de garanție, un anumit cuantum calculat în raport cu primul avans datorat din prețul construcției pe care îl datorează antreprenorului, la momentul plății acestui avans. Valoarea standard a garanției este în general de 6 % din prețul construcției.

15 În cazul în care contractul de antrepriză a fost executat în mod satisfăcător pentru antreprenor și pentru client și prin notificarea scrisă adresată Betaal Garant, cuantumul garanției se plătește antreprenorului în termen de cinci zile lucrătoare. Acest cuantum este transferat din contul de plăți al Fundației Betaal Garant în contul de plăți al antreprenorului.

16 Cheltuielile datorate pentru constituirea unei astfel de garanții se ridică, în mod implicit, la 4 % din cuantumul acesteia, în sarcina clientului, cu un minim de 300 de euro, și la 2,5 % din acest cuantum, în sarcina antreprenorului, cu un minim de 200 de euro. Betaal Garant facturează clientului cheltuielile care îi revin. Cheltuielile din sarcina antreprenorului sunt deduse la momentul plății cuantumului garanției în favoarea acestuia. În cazul falimentului antreprenorului, Betaal Garant plătește această sumă antreprenorului care îl înlocuiește pe acesta din urmă.

17 În urma unei cereri din partea Vereniging Eigen Huis, DNB a examinat dacă garanția de bună execuție și garanția oferite de Betaal Garant erau contrare Legii privind controlul financiar.

18 Prin decizia din 8 decembrie 2020, DNB a emis o somație însoțită de o penalitate cu titlu cominatoriu în privința Betaal Garant pentru motivul că, printre altele, prin oferirea garanției, aceasta încălca interdicția de a exercita cu titlu profesional, fără autorizație, activitatea de prestator de servicii de plată, care reiese din articolul 2:3a alineatul 1 din Legea privind controlul financiar.

19 Potrivit acestei somații, Betaal Garant trebuia, printre altele, să pună capăt acestei încălcări în termen de patru săptămâni de la notificarea sa, încetând oferirea garanției, precum și cedând, modificând sau reziliind contractele în curs. Pentru toate încălcările constatate, penalitatea cu titlu cominatoriu se ridica la 10 000 de euro pe săptămână după ajungerea la termen a termenului de grație la împlinirea căruia Betaal Garant trebuia să fi executat integral somația. Valoarea maximă a penalităților se ridica la 50 000 de euro.

20 Betaal Garant a introdus o cale de atac administrativă împotriva acestei somații, însă DNB a declarat-o nefondată prin decizia din 6 octombrie 2021. Betaal Garant a introdus o acțiune împotriva acestei decizii la rechtbank Rotterdam (Tribunalul din Rotterdam, Țările de Jos).

21 După ce a constatat că termenul de grație ajunsese la scadență fără ca Betaal Garant să fi executat somația, DNB a procedat la recuperarea penalității cu titlu cominatoriu în discuție prin decizia din 31 ianuarie 2022.

22 Betaal Garant a formulat o obiecțiune împotriva acestei decizii. DNB a transmis această obiecțiune către rechtbank Rotterdam (Tribunalul din Rotterdam) ca acțiune supusă judecății acestuia.

23 Această instanță a respins acțiunile formulate de Betaal Garant împotriva deciziei din 6 octombrie 2021 și împotriva deciziei din 31 ianuarie 2022 ca fiind nefondată și, respectiv, inadmisibilă. Ea a statuat că DNB constatase în mod întemeiat că Betaal Garant trebuia să dispună de o autorizație pentru a oferi garanția de bună execuție și garanția și că, în lipsa unei astfel de autorizații, aceasta din urmă a acționat cu încălcarea Legii privind controlul financiar.

24 Ulterior, Betaal Garant a declarat apel la College van Beroep voor het bedrijfsleven (Curtea de Apel pentru Contencios Administrativ în materie Economică, Țările de Jos), care este instanța de trimitere.

25 Instanța de trimitere ridică problema temeiniciei poziției susținute de DNB. Ea apreciază astfel că, prin operațiunea de plată a cuantumului care corespunde garanției, clientul, în calitate de „plătitor”, în sensul articolului 4 punctul 8 din Directiva 2015/2366, emite un ordin de plată, în sensul articolului 4 punctul 13 din această directivă, către banca sa, în calitate de prestator de servicii de plată, în sensul articolului 4 punctul 11 din directiva menționată, prin care urmărește ca aceasta să transfere fonduri din contul său de plăți, în sensul articolului 4 punctul 12 din aceeași directivă, în cel al Fundației Betaal Garant. Prin urmare, aceasta din urmă ar trebui calificată drept „beneficiar al plății”, în sensul articolului 4 punctul 9 din Directiva 2015/2366. Această instanță consideră că banca clientului execută o operațiune de plată, în sensul punctului 3 din anexa I la această directivă, și furnizează astfel un serviciu de plată. De asemenea, în ceea ce privește operațiunea care constă în transferul de fonduri din contul Fundației Betaal Garant în cel al antreprenorului, instanța menționată consideră că banca acestei fundații execută o operațiune de plată și furnizează astfel un serviciu de plată, fundația menționată fiind „plătitorul”, iar antreprenorul „beneficiarul plății”.

26 În schimb, DNB apreciază că primirea fondurilor clientului în contul Fundației Betaal Garant, apoi transferul lor din acest cont în cel al antreprenorului constituie o operațiune de plată unică executată de Betaal Garant. În acest cadru, aceasta din urmă ar executa, în calitate de intermediar, un transfer de fonduri de la client la antreprenor, furnizând astfel un serviciu de plată, în sensul articolului 4 punctul 3 din Directiva 2015/2366 coroborat cu punctul 3 din anexa I la această directivă.

27 Cu toate acestea, instanța de trimitere se referă la un răspuns al Comisiei Europene, publicat la 18 martie 2022, la întrebarea 2020/5216, care figurează printre normele prudențiale aplicate de Autoritatea Bancară Europeană. Potrivit acestui răspuns, primirea și transferul de fonduri sunt considerate un serviciu de plată, în conformitate cu articolul 4 punctul 3 din Directiva 2015/2366 coroborat cu anexa I la această directivă. În această privință, Comisia apreciază că ar putea fi vorba despre o „remitere de bani”, în sensul articolului 4 punctul 22 din directiva menționată coroborat cu punctul 6 din anexa I la aceasta, sau despre o executare a unor operațiuni de plată în conformitate cu punctul 3 din anexa I la aceeași directivă. Instanța de trimitere consideră că acest răspuns ar putea fi favorabil pentru poziția susținută de DNB.

28 În aceste condiții, College van Beroep voor het bedrijfsleven (Curtea de Apel pentru Contencios Administrativ în materie Economică) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 4 punctul 3 din Directiva [2015/2366] coroborat cu punctul 3 partea introductivă și litera (c) din anexa I la această directivă trebuie interpretat în sensul că un serviciu de primire și de transfer de fonduri oferit de o entitate în calitate de intermediar constituie un serviciu de plată – în special executarea de transferuri în sensul acestei directive – dacă această entitate, în cadrul unui contract încheiat cu un client și cu un antreprenor, primește fondurile de la client în contul său de plăți și, după ce clientul și-a dat acordul în acest sens, transferă aceste fonduri din contul de plăți respectiv antreprenorului?”

Cu privire la întrebarea preliminară

29 Prin intermediul întrebării unice, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 4 punctul 3 din Directiva 2015/2366 coroborat cu punctul 3 litera (c) din anexa I la aceasta trebuie interpretat în sensul că un serviciu de primire și de transfer de fonduri furnizat de o entitate care acționează în calitate de intermediar constituie un „serviciu de plată”, în sensul acestui articol 4 punctul 3, mai precis un „transfer-credit”, în cazul în care, în cadrul unui contract încheiat cu un client și cu un antreprenor, această entitate primește fondurile de la client în contul de plăți al unei fundații afiliate, apoi le transferă din acest cont antreprenorului, cu consimțământul clientului.

30 Cu titlu introductiv, din cererea de decizie preliminară reiese că Betaal Garant furnizează servicii de fideiusiune și/sau constituire de garanții în contextul tranzacțiilor privind construirea de imobile, servicii care constituie o „garanție substitutivă” în sensul articolului 767 din cartea 7 din Codul civil neerlandez. Potrivit acestor indicații, aceste servicii sunt împărțite fiecare în două suboperațiuni distincte:

– într-o primă etapă, se efectuează un transfer de fonduri din contul de plăți al clientului Betaal Garant în contul de plăți al Fundației Betaal Garant. Sumele plătite sunt reținute în acest din urmă cont cu titlu de garanție până când clientul în cauză a verificat și a anunțat Betaal Garant

că contractul de antrepriză a fost executat în mod satisfăcător pentru el de către antreprenorul în cauză,

– într-o a doua etapă, în urma acestei verificări și cu acordul clientului respectiv, Fundația Betaal Garant adresează un ordin de plată băncii sale pentru ca aceasta să efectueze transferul sumei solicitate din contul său de plăți în contul de plăți al acestui antreprenor.

31 Acestea fiind precizate, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, la interpretarea unei dispoziții de drept al Uniunii trebuie să se țină seama de formularea acesteia, de contextul în care se înscrie și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte această dispoziție (Hotărârea din 17 noiembrie 1983, Merck, 292/82, EU:C:1983:335, punctul 12, precum și Hotărârea din 1 august 2025, Alace și Canpelli, C-758/24 și C-759/24, EU:C:2025:591, punctul 91).

32 În ceea ce privește, în primul rând, modul de redactare a dispozițiilor în cauză, trebuie arătat că articolul 4 punctul 3 din Directiva 2015/2366, care definește noțiunea de „serviciu de plată”, face trimitere la activitățile enumerate în lista care figurează în anexa I la această directivă, precizând că oricare dintre aceste activități trebuie să fie desfășurate „cu titlu profesional”.

33 Printre activitățile enumerate în această listă se află printre altele, la punctul 3 litera (c) din această anexă, „[e]xecutarea de operațiuni de plată, inclusiv transferuri de fonduri într-un cont de plăți deschis la prestatorul de servicii de plată al utilizatorului sau la un alt prestator de servicii de plată”, în cazul în care această operațiune constă în „executarea transferurilor-credit”.

34 În conformitate cu punctul 5 al articolului 4 din Directiva 2015/2366, prin „operațiune de plată” se înțelege „acțiunea, inițiată de plătitor sau în numele acestuia sau de beneficiarul plății, de a plasa, transfera sau retrage fonduri, indiferent de eventualele obligații subiacente existente între plătitor și beneficiarul plății”.

35 În plus, trebuie amintit, pe de o parte, că articolul 4 punctul 24 din Directiva 2015/2366 definește noțiunea de „transfer-credit” ca fiind „un serviciu de plată de creditare a contului de plăți al beneficiarului plății printr-o operațiune de plată sau o serie de operațiuni de plată efectuate din contul de plăți al plătitorului de către prestatorul de servicii de plată care deține contul de plăți al plătitorului, în baza unei instrucțiuni date de plătitor” și, pe de altă parte, că articolul 4 punctul 8 din această directivă definește noțiunea de „plătitor” ca însemnând orice „persoană fizică sau juridică care este titularul unui cont de plăți și autorizează un ordin de plată din acel cont de plăți sau, în cazul în care nu există un cont de plăți, o persoană fizică sau juridică care emite un ordin de plată”.

36 Rezultă că, pentru ca un transfer-credit să fie executat, nu numai plătitorul trebuie să emită un ordin de plată către prestatorul său de servicii de plată, ci și acest prestator trebuie să dețină contul de plăți al plătitorului.

37 În consecință, din interpretarea literală a dispozițiilor în cauză reiese că existența unui cont de plăți al plătitorului și deținerea acestuia de către prestatorul de servicii de plată sunt elemente caracteristice necesare pentru a stabili că o operațiune de plată constă într-o procedură de „executare a transferurilor-credit” în sensul punctului 3 litera (c) din anexa I la Directiva 2015/2366 și, prin urmare, un „serviciu de plată” în sensul dispozițiilor în cauză.

38 Or, în speță, deși serviciile de fideiusiune și/sau de constituire de garanții oferite de Betaal Garant implică printre altele transferuri de fonduri în cadrul celor două suboperațiuni menționate la punctul 30 din prezenta hotărâre, din indicațiile care figurează în cererea de decizie preliminară reiese că aceste transferuri sunt executate de banca clientului și, respectiv, de banca Fundației Betaal Garant, iar nu de Betaal Garant însăși. Potrivit acelorași indicații, băncile menționate constituie „prestatori de servicii de plată” în sensul articolului 4 punctul 11 din Directiva 2015/2366.

39 Pe de altă parte, din cererea de decizie preliminară și din observațiile scrise depuse în fața Curții reiese că nici Betaal Garant, nici Fundația Betaal Garant nu dețin conturi de plăți pe seama clienților lor, astfel încât transferurile sumelor datorate în temeiul contractelor dintre Betaal Garant, clienți și antreprenori se efectuează din conturi deținute de prestatorii de servicii de plată ai acestor clienți și, respectiv, de cei ai Fundației Betaal Garant.

40 Rezultă că, în cadrul celor două suboperațiuni descrise la punctul 30 din prezenta hotărâre, executarea operațiunilor de plată și a transferurilor-credit revine prestatorilor de servicii de plată ai clientului și, respectiv, ai Fundației Betaal Garant, fără ca raportul contractual subiacent dintre client, Betaal Garant și antreprenor să aibă vreo incidență în această privință.

41 Deși transferurile de fonduri efectuate de prestatorii de servicii de plată ai clientului și ai Fundației Betaal Garant pot fi calificate drept „servicii de plată”, în special drept executare a transferurilor-credit, trebuie amintit că, în schimb, serviciul de fideiusiune și/sau de constituire de garanții furnizat de Betaal Garant în speță este, în temeiul articolului 767 din cartea 7 din Codul civil neerlandez, un fel de garanție personală și în special o „garanție substitutivă” alternativă la serviciul de depunere la un notar. Or, întrucât un astfel de serviciu nu este nici definit, nici reglementat de Directiva 2015/2366, el nu intră în domeniul de aplicare al acesteia.

42 În ceea ce privește, în al doilea rând, contextul în care se înscriu dispozițiile în cauză, trebuie amintit că articolul 1 alineatul (1) din Directiva 2015/2366 prevede șase categorii de prestatori de servicii de plată. Printre aceste categorii figurează în special instituțiile de credit, instituțiile emitente de monedă electronică, instituțiile de plată și oficiile poștale care efectuează operațiuni de virament. Or, astfel cum rezultă în special din articolul 4 punctul 24 din această directivă, precum și din cuprinsul punctului 3 din anexa I la aceasta, directiva menționată are vocația de a se aplica serviciilor de plată și transferurilor-credit care nu sunt furnizate decât de entități care se încadrează în categoriile menționate de prestatori de servicii de plată.

43 Această interpretare este confirmată de considerentul (24) al aceleiași directive, potrivit căruia cadrul juridic instituit de aceasta ar trebui să se limiteze la prestatorii de servicii care furnizează servicii de plată ca ocupație sau ca activitate comercială obișnuită.

44 Această cerință se explică prin contextul normativ în care se înscrie Directiva 2015/2366. Astfel, calificarea unei tranzacții drept „serviciu de plată” implică efecte juridice importante pentru persoana care oferă un asemenea serviciu cu titlu profesional și obișnuit.

45 Trebuie arătat că atât dispozițiile privind autorizarea și supravegherea prudențială a instituțiilor de plată, cât și cele care reglementează răspunderea civilă a prestatorului de servicii de plată constituie un ansamblu de norme caracterizate prin cerințe ridicate, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctele 61-65 din concluzii. Aplicarea unui astfel de regim juridic strict se justifică, având în vedere rigoarea sa, prin participarea directă a prestatorului de servicii de plată la transferul fondurilor.

46 Cu atât mai mult și astfel cum a arătat în esență domnul avocat general la punctul 65 din concluzii, cerințele în materie de autorizare a instituțiilor de plată, de supraveghere prudențială și de răspundere civilă impuse de Directiva 2015/2366 nu se justifică dacă transferurile de fonduri nu sunt efectuate decât pentru a realiza un alt serviciu oferit cu titlu principal, cum este cazul în speță, și anume un serviciu de furnizare de garanții substitutive, activitate care, în sine, nu face obiectul dispozițiilor acestei directive.

47 În speță, din cererea de decizie preliminară și din observațiile prezentate Curții reiese că Betaal Garant nu se încadrează în niciuna dintre categoriile de „prestator de servicii de plată” menționate la punctul 42 din prezenta hotărâre și că, pentru a efectua serviciul de furnizare a garanției substitutive în discuție în litigiul principal, Betaal Garant nu efectuează ea însăși transferuri de fonduri.

48 În ceea ce privește, în al treilea și ultimul rând, obiectivele urmărite de Directiva 2015/2366, trebuie arătat că reiese în special din considerentul (6) al acesteia că aceasta urmărește nu numai să ofere consumatorilor un nivel ridicat de protecție în cadrul utilizării serviciilor de plată în întreaga Uniune (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 noiembrie 2020, DenizBank, C-287/19, EU:C:2020:897, punctul 102), dar și să asigure o mai mare claritate juridică și o aplicare coerentă a cadrului legislativ în întreaga Uniune.

49 În această privință, trebuie amintit că Curtea a statuat deja, în contextul Directivei 2007/64, care a precedat Directiva 2015/2366, că legiuitorul Uniunii a urmărit să creeze o piață unică a serviciilor de plată prin înlocuirea celor 27 de sisteme naționale existente a căror coexistență era o sursă de confuzie și era afectată de o lipsă de securitate juridică, cu un cadru juridic armonizat care definește drepturile și obligațiile utilizatorilor și ale prestatorilor de servicii de plată (Hotărârea din 2 septembrie 2021, CRCAM, C-337/20, EU:C:2021:671, punctul 44).

50 Împrejurarea că obiectivul prin care se urmărește garantarea unei protecții ridicate a consumatorilor constituie un scop fundamental al regimului introdus prin Directiva 2015/2366 nu poate, în sine, nici să modifice domeniul de aplicare al dispozițiilor acestei directive, nici să extindă domeniul de aplicare al noțiunilor relevante pe care le conțin aceste dispoziții, mergând mai departe de textul definițiilor acestor noțiuni. De altfel, o asemenea interpretare ar fi contrară obiectivului de a garanta claritatea juridică în domeniul serviciilor de plată.

51 În plus, astfel cum s-a amintit la punctele 13 și 41 din prezenta hotărâre, serviciul de fideiusiune și/sau de constituire de garanții efectuat de Betaal Garant în speță constituie, în temeiul articolului 767 din cartea 7 din Codul civil neerlandez, o alternativă la serviciul de depunere a unei garanții la un notar. Or, trebuie să se constate că nu reiese nici din dispozițiile, nici din economia generală a Directivei 2015/2366 că aceasta a avut intenția de a supune prestarea unor asemenea servicii de către notari regimului special al serviciilor de plată, precum și condiției de autorizare prevăzute de această directivă.

52 În consecință, din interpretarea literală, contextuală și teleologică a dispozițiilor în cauză reiese că Directiva 2015/2366 exclude din domeniul său de aplicare prestatorii de servicii de asigurare care utilizează, în mod accesoriu, servicii de plată oferite de alți prestatori care furnizează astfel de servicii cu titlu principal în cadrul activității lor obișnuite sau profesionale.

53 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la întrebarea preliminară că articolul 4 punctul 3 din Directiva 2015/2366 coroborat cu punctul 3 litera (c) din anexa I la aceasta trebuie interpretat în sensul că un serviciu de primire și de transfer de fonduri

furnizat de o entitate care acționează în calitate de intermediar nu constituie un „serviciu de plată”, în sensul acestui articol 4 punctul 3, mai precis un „transfer-credit”, în cazul în care, în cadrul unui contract încheiat cu un client și cu un antreprenor, această entitate primește fondurile de la client în contul de plăți al unei fundații afiliate, apoi le transferă din acest cont antreprenorului, cu consimțământul clientului.

Cu privire la cheltuielile de judecată

54 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

Articolul 4 punctul 3 din Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010, și de abrogare a Directivei 2007/64/CE coroborat cu punctul 3 litera (c) din anexa I la Directiva 2015/2366

trebuie interpretat în sensul că

un serviciu de primire și de transfer de fonduri furnizat de o entitate care acționează în calitate de intermediar nu constituie un „serviciu de plată”, în sensul acestui articol 4 punctul 3, mai precis un „transfer-credit”, în cazul în care, în cadrul unui contract încheiat cu un client și cu un antreprenor, această entitate primește fondurile de la client în contul de plăți al unei fundații afiliate, apoi le transferă din acest cont antreprenorului, cu consimțământul clientului.

Semnături